

ด่วนที่สุด

ที่ กค ๑๐๐๗/๓๗๖๔

ก.๗๙ ๓๙
๑๗ มี.ค ๒๕๖๔
๑๕.๓.๖๔

สลค.
ส่ง: กวค. ✓ ผู้ ๓ ก๖๒
รับที่: ๕๒๙๓๑/๖๕
๑๗ มี.ค. ๒๕๖๕ เวลา ๑๕.๐๓ น.

กระทรวงการคลัง
ถนนพระรามที่ ๖
กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๑๖ มีนาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ร่างแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาทักษะทางการเงิน พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๓๘๙๓๗ ลงวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๖๐

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

๒. ภาพถ่ายสำเนาหนังสือสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๓๗๖๔๔
ลงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๖๔

๓. หนังสือสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ที่ นร ๑๑๓๓/๓๕๔๑
ลงวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๒

๔. ภาพถ่ายสำเนาหนังสือสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๔๕๗๐ ลงวันที่ ๒
กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

๕. ภาพถ่ายแหล่งข่าวสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ฉบับที่ ๕/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

๖. หน่วยงานที่ให้ความเห็นต่อร่างแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาทักษะทางการเงินของประเทศไทย

๗. ร่างแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาทักษะทางการเงิน พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐

๘. ร่างคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการการพัฒนาทักษะทางการเงิน

ตามหนังสือที่อ้างถึง คณะกรรมการรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบแนวทางการเสนอแผนเข้าสู่การพิจารณา
ของคณะกรรมการ เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ โดยให้ทุกส่วนราชการและหน่วยงานขอรับเสนอแผนระดับที่ ๓
(แผนที่จัดทำขึ้นโดยหน่วยงานของรัฐ เพื่อถ่ายทอดเป้าหมายและประเด็นการพัฒนาของแผนระดับที่ ๑ คือ¹
ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนระดับที่ ๒ เช่น แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นต้น) ไปยังสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) เพื่อพิจารณากลั่นกรองตามขั้นตอนก่อนเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี
พิจารณา สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี (สลค.) จึงได้ส่งร่างแผนการให้ความรู้พื้นฐานทางการเงิน (ร่างแผน²
การให้ความรู้) พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕ พร้อมความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้กระทรวงการคลังปฏิบัติ
ตามแนวทางการเสนอแผนข้างต้น ความละเอียดเจ็บเล็กน้อย

กระทรวงการคลังขอเสนอเรื่อง ร่างแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาทักษะทางการเงิน
(ร่างแผนปฏิบัติการฯ) พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๗๐ มาเพื่อคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ โดยเรื่องนี้เข้าข่าย
ที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี
พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๓) เรื่องที่คณะกรรมการรัฐมนตรีมีมติให้เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี รวมทั้งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ
(พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๐) ในด้านความมั่นคง ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ และด้าน³
การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสุพัฒนพงษ์ พันธ์มีเชาว์) กำกับ
การบริหารราชการกระทรวงการคลังได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. ความเป็นมา

๑.๑ เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๙ คณะกรรมการได้มีมติมอบหมายให้กระทรวงการคลังร่วมกับกระทรวงมหาดไทย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาดำเนินการจัดทำแผนการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจทางการเงิน (Financial Literacy) แก่ประชาชน รวมทั้งกลไกในการขับเคลื่อน โดยบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดให้มีการให้ความรู้ความเข้าใจทางการเงินแก่ประชาชนในช่องทางที่หลากหลาย เหมาะสมสำหรับประชาชนแต่ละกลุ่มอาชีพ การศึกษา หรือช่วงวัย (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

๑.๒ กระทรวงการคลังได้เสนอเรื่องร่างแผนการให้ความรู้ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ ไปยัง สลค. เมื่อวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๐ เพื่อนำเสนอคณะกรรมการฯ ให้ความรู้ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ ไปยัง สลค.

๑.๓ เมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๖๐ คณะกรรมการได้มีมติเห็นชอบแนวทางการเสนอแผนเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการฯ โดยให้ทุกส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐเสนอแผนระดับที่ ๓ ไปยัง สศช. เพื่อพิจารณาแล้วนั้นกรองตามขั้นตอนก่อนเสนอคณะกรรมการฯ ให้ความรู้ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ ไปยัง สศช. จึงได้ส่งร่างแผนการให้ความรู้ ดังกล่าวพร้อมความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้กระทรวงการคลังปฏิบัติตามแนวทางการเสนอแผนเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการฯ ให้ความรู้ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ ไปยัง สศช. ต่อไป (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓)

๑.๔ กระทรวงการคลังได้นำความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาปรับปรุงร่างแผนการให้ความรู้ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ เป็น พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕ และได้เสนอให้ สศช. พิจารณาเมื่อวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๐ โดย สศช. ได้มีหนังสือ เมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๐ ให้กระทรวงการคลังรับข้อสังเกตและความเห็นของคณะกรรมการฯ ไปพิจารณาปรับปรุงร่างแผนการให้ความรู้ พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕ และส่งเรื่องไปยัง สลค. เพื่อเสนอคณะกรรมการฯ ต่อไป (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓)

๑.๕ เมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ คณะกรรมการได้มีมติรับทราบผลการพิจารณาของหน่วยงาน การพิจารณาศึกษา เรื่อง ความรอบรู้ทางการเงินของประชาชนไทย (Financial Literacy) ตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการฯ การเศรษฐกิจ การเงิน และการคลัง วุฒิสภาพ ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๔) โดยกระทรวงการคลังและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเห็นด้วยในหลักการของรายงานการพิจารณาศึกษาดังกล่าว ซึ่งรวมถึงการกำหนดให้ความรอบรู้ทางการเงินของประชาชนไทยเป็นระเบียบวาระแห่งชาติ และการจัดทำแผนแม่บทส่งเสริมความรอบรู้ทางการเงินของประเทศไทย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการพัฒนาทักษะทางการเงินของประชาชนไทย ซึ่งกระทรวงการคลังจะได้พิจารณาดำเนินการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดทำเป็นร่างแผนปฏิบัติการฯ ของไทยต่อไป

๑.๖ สำนักงานเศรษฐกิจการคลังและหน่วยงานที่มีภารกิจด้านการพัฒนาทักษะทางการเงินให้กับประชาชน จำนวน ๑๑ หน่วยงาน ได้ร่วมกันจัดทำเว็บไซต์ศูนย์รวมความรู้ทางการเงินเพื่อคนไทย www.รู้เรื่องเงิน.com (เว็บไซต์ฯ) พร้อมทั้งพัฒนาข้อมูลและรูปแบบกิจกรรมของเว็บไซต์ฯ เป็นประจำเดือน เพื่อสร้างช่องทางให้ประชาชนทุกกลุ่มสามารถเข้าถึงข้อมูลความรู้และข่าวสารทางการเงินหลายสาขาที่เชื่อถือได้ และเป็นกลางในแหล่งเดียว โดยมีการประชาสัมพันธ์การเปิดใช้งานเว็บไซต์ฯ อย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ เพื่อรับการดำเนินการพัฒนาทักษะทางการเงิน (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๕)

๑.๗ กระทรวงการคลังได้นำข้อเสนอแนะของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คณะกรรมการฯ และคณะกรรมการฯ การเศรษฐกิจ การเงิน และการคลัง วุฒิสภาพ ตามนัยข้อ ๑.๓ – ๑.๕ ประกอบกับแนวทางการดำเนินการพัฒนาทักษะทางการเงินของหน่วยงานต่าง ๆ รวมถึงความท้าทายและสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน มาพิจารณาและปรับปรุงร่างแผนการให้ความรู้ฯ ตลอดจนปรับปรุง เป้าหมาย ตัวชี้วัด และรายละเอียดต่าง ๆ ให้มีความเหมาะสมและครบถ้วนสมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยได้เปลี่ยนชื่อร่างแผนการให้ความรู้ฯ เป็นร่างแผนปฏิบัติการฯ พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๖๘ และได้ส่งร่างดังกล่าวให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๒๙ หน่วยงาน (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๖) ซึ่งรวมถึงหน่วยงานที่เป็นคณะกรรมการพัฒนาทักษะทางการเงิน ตามคำสั่งกระทรวงการคลัง ที่ ๘๘๙/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๓ พิจารณาให้ความเห็น และให้ข้อมูลในส่วนของแผนงาน โครงการ หรือกิจกรรมด้านการพัฒนาทักษะทางการเงิน รวมถึงสถานะของการดำเนินการพัฒนาทักษะทางการเงินของหน่วยงาน

ทั้งนี้ การเปลี่ยนชื่อจากแผนการให้ความรู้พื้นฐานทางการเงิน มาเป็น แผนปฏิบัติการ ด้านการพัฒนาทักษะทางการเงิน เพื่อให้สอดคล้องกับคำนิยาม Financial Literacy ขององค์การเพื่อความร่วมมือ และการพัฒนาทางเศรษฐกิจ (The Organisation for Economic Co-Operation and Development: OECD)

๑.๔ กระทรวงการคลังได้ปรับปรุงร่างแผนปฏิบัติการฯ ตามความเห็นเพิ่มเติมของหน่วยงาน ตามนัยข้อ ๑.๗ และปรับระยะเวลาของร่างแผนปฏิบัติการฯ จาก พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๖๙ เป็น พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๗๐ เพื่อให้สอดคล้องกับร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

๒. เหตุผลและความจำเป็น

ประเทศไทยกำลังเผชิญกับความท้าทายทางเศรษฐกิจหลายประการ โดยเฉพาะ การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ การมีพุทธิกรรมการใช้จ่ายและการก่อหนี้ที่ไม่จำเป็น และความเปลี่ยนแปลง ทางเทคโนโลยีทางการเงิน ซึ่งส่งผลให้ประชาชนส่วนใหญ่มีเงินออมไม่เพียงพอ มีความเสี่ยงทางการเงิน เนื่องจากยังไม่เข้าใจบริการทางการเงินรูปแบบใหม่อย่างถ่องแท้ ทำให้ไม่สามารถใช้ประโยชน์ หรือป้องกัน ตนเองจากการเปลี่ยนแปลงได้ ดังนั้น การพัฒนาทักษะทางการเงิน (Financial Literacy) จึงถือเป็นแนวทาง สำคัญที่จะช่วยแก้ปัญหาข้างต้นได้อย่างยั่งยืน โดยมีเป้าหมายให้คนไทยมีทักษะทางการเงินที่เพียงพอสำหรับ การดำรงชีวิตประจำวัน สามารถตัดสินใจทางการเงินได้อย่างรอบคอบและมีเหตุผล สามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูล ทางการเงินที่เชื่อถือได้ สามารถเลือกใช้ผลิตภัณฑ์ทางการเงินที่เหมาะสมกับตนเอง และสามารถวางแผน บริหารจัดการการเงินของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓. สาระสำคัญของร่างแผนปฏิบัติการฯ พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๗๐

ร่างแผนปฏิบัติการฯ พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๗๐ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓) มีสาระสำคัญ ดังนี้

๓.๑ วิสัยทัศน์

คนไทยมีความตระหนักรู้ ความรู้และทักษะในการบริหารจัดการเงินอย่างมี ประสิทธิภาพและมีวินัยทางการเงิน เพื่อสร้างความมั่นคงและความเป็นอยู่ที่ดีให้กับตนเองและครอบครัว

๓.๒ วัตถุประสงค์

- (๑) เพื่อเป็นกรอบนโยบายและกลไกบูรณาการการดำเนินการพัฒนาทักษะ ทางการเงินของประเทศไทย
- (๒) เพื่อเป็นแนวทางการจัดทำโครงการและกิจกรรมที่เสริมสร้างทักษะทางการเงิน ของคนไทยให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด

๓.๓ เป้าหมายของร่างแผนปฏิบัติการฯ

- (๑) คนไทยตระหนักรู้ (Awareness) ถึงความสำคัญของการบริหารจัดการเงิน และเข้าถึงข้อมูลทางการเงิน
- (๒) คนไทยมีความรู้และทักษะทางการเงิน (Financial Literacy) เพียงพอที่จะนำไป ประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสมเพื่อสร้างความมั่นคงในชีวิต
- (๓) ประเทศไทยมีกลไกขับเคลื่อนการดำเนินการพัฒนาทักษะทางการเงินอย่างบูรณาการ เพื่อให้เกิดระบบนำเวศด้านการพัฒนาทักษะทางการเงินที่ยั่งยืน (Sustainable Mechanism)

๓.๔ แนวทางการดำเนินการพัฒนาทักษะทางการเงิน

แนวทางการดำเนินการพัฒนาทักษะทางการเงินของร่างแผนปฏิบัติการฯ ประกอบด้วย ๘ มาตรการ และ ๑๙ แผนงาน โดยสามารถสรุปได้ ดังนี้

๓.๔.๑ มาตรการที่ ๑ ยกระดับความสำคัญการพัฒนาทักษะทางการเงิน

เพื่อกระตุ้นให้คนไทยใส่ใจสุขภาพทางการเงินของตนเองและครอบครัว มากขึ้น และเป็นจุดเริ่มต้นสำคัญที่จะทำให้ประชาชนตระหนักรู้และเห็นถึงความสำคัญของการบริหาร

จัดการเงินส่วนบุคคลและการรู้จักและวางแผนทางการเงินที่ถูกต้องและเชื่อถือได้อย่างเสมอ โดยมี ๒ แผนงาน คือ ๑) กำหนดให้มีการรณรงค์ระดับชาติ (National Campaign) และจัดกิจกรรมเพื่อสร้างการตระหนักรู้ทางการเงิน และ ๒) กำหนดให้การพัฒนาทักษะทางการเงินเป็นระเบียบวาระแห่งชาติ

๓.๔.๒ มาตรการที่ ๒ ส่งเสริมการเข้าถึงข้อมูลและองค์ความรู้ทางการเงินที่ถูกต้อง และเชื่อถือได้เพื่อเพิ่มความตระหนักรู้และสนับสนุนการเรียนรู้และพัฒนาทักษะทางการเงินด้วยตนเองของประชาชน โดยมี ๓ แผนงาน คือ ๑) ใช้เทคโนโลยีและสื่อดิจิทัลเพื่อเพิ่มระดับการเข้าถึงข้อมูล องค์ความรู้ และข่าวสารทางการเงินที่ถูกต้องและเชื่อถือได้ผ่านช่องทางออนไลน์/โซเชียลมีเดีย รวมทั้ง การเตือนภัยทางการเงิน ๒) พัฒนาเว็บไซต์ความรู้ทางการเงินเพื่อคนไทย และ ๓) ประชาสัมพันธ์ช่องทางติดต่อและศูนย์ให้คำปรึกษาทางการเงินของหน่วยงานต่าง ๆ

๓.๔.๓ มาตรการที่ ๓ กำหนดกรอบสมรรถนะทางการเงิน (Financial Competencies Framework) สำหรับคนไทย

ปัจจุบันประเทศไทยไม่มีการกำหนดกรอบสมรรถนะทางการเงินสำหรับคนไทยในแต่ละช่วงวัยหรือกลุ่มเป้าหมายเพื่อใช้อ้างอิงในระดับประเทศ โดยกรอบสมรรถนะทางการเงิน จะกำหนดคุณลักษณะ ความสามารถ และพฤติกรรมทางการเงินที่พึงประสงค์และต้องการให้เกิดเมื่อบุคคล ผ่านการเรียนรู้และพัฒนาทักษะ โดยไม่กำหนดรายละเอียดของมาตรฐานความรู้ เนื้อหาหลักสูตร และตัวชี้วัด เพื่อให้แต่ละหน่วยงานผู้ให้ความรู้และการพัฒนาทักษะนำไปใช้เป็นเป้าหมายในการดำเนินการ และมี ความยึดหยุ่นในการนำไปใช้ต่อ�อด โดยมี ๑ แผนงาน คือ พัฒนากลไกกรอบสมรรถนะทางการเงินสำหรับคนไทย แต่ละกลุ่มเป้าหมาย

๓.๔.๔ มาตรการที่ ๔ ผลักดันการพัฒนาทักษะทางการเงินในระบบการศึกษา

การผลักดันการให้ความรู้ทางการเงินเข้าไปในระบบการศึกษาจะเป็น การปูพื้นฐานเด็กนักเรียนและเยาวชนให้มีความรู้ความสามารถทางการเงินขั้นพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับใช้ ในชีวิตประจำวัน ตลอดจนเป็นการเตรียมความพร้อมเรื่องการบริหารจัดการเงินให้แก่เยาวชนและนักศึกษา ก่อนเข้าสู่วัยทำงาน นอกจากนี้ การเสริมสร้างศักยภาพความรู้ด้านการเงินแก่ครูผู้สอนเป็นอีกส่วนสำคัญ ที่จะทำให้การพัฒนาทักษะทางการเงินในระบบการศึกษามีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยมี ๓ แผนงาน คือ ๑) ผลักดันการพัฒนาทักษะทางการเงินในหลักสูตรการเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับอาชีวศึกษา การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ๒) ยกระดับความรู้และพัฒนาครูผู้สอน และ ๓) ส่งเสริม การเรียนการสอนเรื่องการเงินส่วนบุคคลในระดับอุดมศึกษา

๓.๔.๕ มาตรการที่ ๕ พัฒนาทักษะทางการเงินของประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมาย ตลอดช่วงชีวิต

ส่งเสริมการพัฒนาทักษะทางการเงินผ่านหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อเป็นการต่อยอด ความรู้ทางการเงินจากการเรียนการสอนในโรงเรียน เพื่อให้ประชาชนมีการพัฒนาความรู้ความสามารถ ทางการเงินอย่างต่อเนื่องและเหมาะสมสำหรับในแต่ละช่วงชีวิต โดยมี ๑ แผนงาน คือ ดำเนินโครงการ ให้ความรู้และพัฒนาทักษะทางการเงิน รวมถึงการเงินดิจิทัล ภัยแล้วกล่องการเงิน และการป้องกันและจัดการ ความเสี่ยงให้ประชาชนทุกกลุ่ม ผ่านการฝึกอบรม การสัมมนา และกิจกรรมให้ความรู้ รวมถึงการเลือกใช้สื่อ ความรู้ รูปแบบและช่องทางการให้ความรู้ที่เหมาะสมกับแต่ละกลุ่มเป้าหมาย

๓.๔.๖ มาตรการที่ ๖ พัฒนาภาระเบียบหรือมาตรการสนับสนุน

การพัฒนาภาระเบียบหรือมาตรการสนับสนุนที่เหมาะสมเพื่อเอื้อให้เกิด การดำเนินการพัฒนาทักษะทางการเงินโดยภาคเอกชน และช่วยเพิ่มอุปทานในระบบเศรษฐกิจด้านการพัฒนา ทักษะทางการเงินของไทย โดยมี ๓ แผนงาน คือ ๑) กำหนดให้องค์กรในภาคการเงินต้องจัดให้มีกิจกรรม/ การดำเนินการพัฒนาทักษะทางการเงิน ๒) กำหนดให้บุคลากรภาครัฐบรรจุใหม่ได้รับการฝึกอบรมการเงิน ส่วนบุคคล และ ๓) กำหนดให้การเข้ารับการอบรมและการผ่านแบบทดสอบความรู้เรื่องการบริหารจัดการหนี้

เพื่อการศึกษาเป็นเงื่อนไขของการได้รับอนุมัติหรือได้รับชำระเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

๓.๔.๗ มาตรการที่ ๗ จัดตั้งกลไกขับเคลื่อนการดำเนินการพัฒนาทักษะทางการเงินอย่างบูรณาการและยั่งยืน

จัดตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อทำหน้าที่ขับเคลื่อน กำกับ ติดตาม และประเมินผล เพื่อให้มีการดำเนินงานตามร่างแผนปฏิบัติการฯ อย่างมีบูรณาการ มีแนวทางการดำเนินการที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน มีความต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพ โดยมี ๑ แผนงาน คือ การจัดตั้งคณะกรรมการการพัฒนาทักษะทางการเงิน

๓.๔.๘ มาตรการที่ ๘ สร้างระบบการติดตามและประเมินผล

ประเทศไทยมีหลายหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่ดำเนินงานการพัฒนาทักษะทางการเงินแก่ประชาชน เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนในการดำเนินการของหน่วยงานต่าง ๆ จึงควรมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ และกลไกในการติดตามและประเมินผลของหน่วยงานต่าง ๆ ให้ชัดเจน นอกจากนี้ ควรมีการสำรวจระดับความรู้ความสามารถและพฤติกรรมทางการเงินอย่างสม่ำเสมอ โดยมี ๕ แผนงาน คือ ๑) กำหนดตัวชี้วัดระดับปีหมาย ๒) กำหนดตัวชี้วัดของแต่ละหน่วยงานรวมทั้งการประเมินผล ๓) จัดให้มีการสำรวจระดับทักษะทางการเงิน ๔) ผลักดันให้มีการบูรณาการระบบข้อมูลความรู้/ทักษะทางการเงิน และ ๕) จัดทำรายงานผลการดำเนินงานและข้อเสนอแนะต่อกองรัฐมนตรี

๓.๕ กลไกขับเคลื่อนร่างแผนปฏิบัติการฯ

กำหนดให้มีคณะกรรมการการพัฒนาทักษะทางการเงิน (คณะกรรมการ FL) โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เป็นประธาน ปลัดกระทรวงการคลัง เป็นรองประธาน ที่ปรึกษาหรือรองผู้อำนวยการที่ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลังมอบหมาย และผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นกรรมการและเลขานุการ เพื่อขับเคลื่อน กำกับ และติดตามผลการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด โดยมีร่างองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ FL ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๘

๓.๖ ผลลัพธ์ที่คาดหวัง

ผลลัพธ์ในระดับยุทธศาสตร์ที่คาดหวัง ได้แก่ ๑) คนไทยมีระดับทักษะทางการเงินสูงขึ้นในทุกด้าน และเพียงพอสำหรับการบริหารจัดการเงินอย่างเหมาะสมในแต่ละกลุ่มเป้าหมาย ๒) ครัวเรือนไทย มีการก่อหนี้และมีภาระหนี้ที่ไม่จำเป็นลดลง ๓) คนไทยมีการออมเพิ่มขึ้น และมีการออมตามแผนทางการเงิน และเป้าหมายในแต่ละกลุ่มเป้าหมาย ๔) คนไทยมีภูมิคุ้มกันต่อความเสี่ยง เหตุไม่คาดฝัน และแรงกดดันทางการเงิน ผ่านการวางแผนทางการเงินที่เหมาะสมตามแต่ละกลุ่มเป้าหมาย ๕) คนไทยมีทักษะด้านการเงินดิจิทัล มีความรู้ ความเข้าใจ ใช้ประโยชน์ได้ และสามารถป้องกัน และจัดการกับความเสี่ยงหรือภัยที่เกิดจากการเงินดิจิทัล ได้อย่างเหมาะสม และ ๖) ประเทศไทยมีกลไกขับเคลื่อน กำกับ และติดตามผลการดำเนินการพัฒนาทักษะทางการเงินของประชาชนอย่างเป็นระบบ

ทั้งนี้ ร่างแผนปฏิบัติการฯ พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๗๐ ได้กำหนดตัวชี้วัดระดับความสำเร็จ ของร่างแผนปฏิบัติการฯ คือ ๑) ผลสำรวจทักษะทางการเงินของไทยที่จัดทำโดยธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) สูงกว่าค่าเฉลี่ยของ OECD และ ๒) ผลสำรวจทักษะทางการเงินของไทยที่จัดทำโดย ธปท. เพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕ เมื่อสิ้นสุดร่างแผนปฏิบัติการฯ พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๗๐

๓.๗ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๓.๗.๑ การดำเนินการพัฒนาทักษะทางการเงินของไทยมีประสิทธิภาพมากขึ้น มีแผนการดำเนินการและกลไกการขับเคลื่อนที่ชัดเจน และมีการบูรณาการระหว่างหน่วยงานผู้ให้ความรู้ และการพัฒนาทักษะทางการเงิน

๓.๗.๒ มีแนวทางการติดตามผลและประเมินผลการดำเนินการพัฒนาทักษะทางการเงินที่ชัดเจน

๓.๗.๓ คนไทยมีความรู้ความสามารถ ทัศนคติ และพฤติกรรมทางการเงินที่ดีขึ้น มีวินัยทางการเงิน และสามารถบริหารจัดการการเงินของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น
๓.๗.๔ ระบบการเงินและเศรษฐกิจของประเทศไทยอยู่ในชั้นกลางและมีเสถียรภาพมากขึ้น

๔. ความเห็นของกระทรวงการคลัง

กระทรวงการคลังได้พิจารณาจัดทำร่างแผนปฏิบัติการฯ พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๗๐ โดยมีความมุ่งหวังในการพัฒนาทักษะทางการเงินของไทยให้สูงขึ้น โดยประชาชนไทยมีการก่อหนี้ที่ไม่จำเป็นลดลง รู้จักการบริหารจัดการการเงินอย่างเหมาะสม อีกทั้งเป็นกลไกขับเคลื่อน กำกับ และติดตามผลการดำเนินการ การพัฒนาทักษะทางการเงิน ซึ่งจะช่วยให้การดำเนินงานด้านการพัฒนาทักษะทางการเงินของคนไทยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการบูรณาการความร่วมมือจากหลายภาคส่วน และร่างแผนปฏิบัติการฯ ยังสอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๗ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) ร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) และนโยบายของภาครัฐ ที่นายกรัฐมนตรี (พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา) ได้กำหนดเป้าหมายปี ๒๕๖๕ เป็น “ปีแห่งการแก้หนี้ ภาคครัวเรือน” ซึ่งร่างแผนปฏิบัติการฯ ฉบับนี้ จะช่วยสนับสนุนให้คนไทยสามารถแก้ไขปัญหาหนี้สินครัวเรือน ได้อย่างยั่งยืน

๕. ข้อเสนอของกระทรวงการคลัง

ในการนี้ กระทรวงการคลังจึงเห็นควรนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ
๕.๑ ร่างแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาทักษะทางการเงิน พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๗๐
๕.๒ การกำหนดให้การพัฒนาทักษะทางการเงินเป็นภาระแห่งชาติ
๕.๓ องค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการพัฒนาทักษะทางการเงิน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำทราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะกรรมการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง
สำนักนโยบายการออมและการลงทุน
โทร. ๐ ๒๒๗๓ ๙๐๒๐ ต่อ ๓๖๕๖
โทรสาร ๐ ๒๒๗๓ ๙๙๘๗